

PODZIM KOMISAŘE RICCIARDIHO

Maurizio de Giovanni

DEN ZESNULÝCH

Maurizio de Giovanni

DEN ZESNULÝCH

Maurizio de Giovanni

DEN ZESNULÝCH

PODZIM KOMISAŘE RICCIARDIHO

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

Vydáno na základě smlouvy se společností The Italian Literary Agency.

Copyright © Maurizio de Giovanni, 2010

Translation © Helena Schwarzová, 2019

Cover Illustrations © Žaneta Kortusová, 2019

Cover Art © Lukáš Tuma, 2019

Czech Edition © Nakladatelství Epoque, Praha 2019

ISBN 978-80-7557-183-0 (print)

ISBN 978-80-7557-694-1 (ePub)

ISBN 978-80-7557-695-8 (mobi)

ISBN 978-80-7557-696-5 (pdf)

Komisař Ricciardi

1. Bolest

Zima komisaře Ricciardiho

2. Prokletí

Jaro komisaře Ricciardiho

3. Místo pro každého

Léto komisaře Ricciardiho

4. Den zesnulých

Podzim komisaře Ricciardiho

5. *Per la mano mia*

Il natale del commissario Ricciardi

6. *L'omicidio Carosino*

Le prime indagini del commissario Ricciardi

7. *Vipera*

Nessuna resurrezione per il commissario Ricciardi

8. *Febbre*

Racconto contenuto nell'antologia Giochi criminali

9. *In fondo al tuo cuore*

Inferno per il commissario Ricciardi

10. *Anime di vetro*

Falene per il commissario Ricciardi

11. *Serenata senza nome*

Notturmo per il commissario Ricciardi

12. *Rondini d'inverno*

Sipario per il commissario Ricciardi

Kapitola první

Kdyby někdo šel kolem za svítání, které začalo poodhalovat obrysy věcí skrytých nocí a deštěm, spatřil by pod monumentálním schodištěm vedoucím na Capodimonte psa a dítě. Ale musel by být hodně pozorný, protože v nejistém světle brzkého rána byli sotva k rozeznání.

Seděli tam nehybně. Nevšímali si velkých studených kapek padajících z nebe. Seděli na kamenném schodě v ornamentálním výklenku téměř na začátku schodiště. Po schodech se valil proud vody plný větví a listů z lesního zámeckého parku.

Kdyby šel někdo okolo a zastavil by se, aby se kolem sebe lépe rozhlédl, pravděpodobně by se podivil, jak nepřetržitý proud vody plný odpadků bere ohled na psa a chlapce a protéká okolo nich, aniž by se jich – až na nějaké to náhodné cáknutí – dotknul. Výklenek poskytoval trochu ochrany i před deštěm. Jen srst na psově hřbetě se občas jako by od větru zachvěla.

Někdo by se mohl zeptat, co tam za studeného podzimního svítání pes s chlapcem v dešti dělají.

Dítě mělo šedavou barvu, mokré vlasy přilepené k hlavě, ruce v klíně a nohy mu visely pár centimetrů nad zemí. Hlavu mělo mírně nakloněnou a jeho oči bloudily ve snu či v myšlenkách. Pes vypadal, že spí s hlavou opřenou o tlapky. Měl promoklou srst s hnědými skvrnami, jedno ucho zvednuté a ocas podél těla.

Někdo by se mohl zeptat, jestli na někoho nečekají. Nebo jestli nepřemýšlejí o něčem, co se jim přihodilo a na co nemohou zapomenout. Nebo jestli nenaslouchají nějakému zvuku či jemné hudbě.

Teď déšť ještě zesílil v hustý liják, jako by se bouřil proti vycházejícímu slunci. Dítě a pes nereagovali. Vodní běsnění je

nechávalo lhostejnými. Z nosu chlapce a ze zdviženého ucha psa vytékaly studené pramínky.

Pes čekal.

Dítě už nesnilo.

Kapitola druhá

Pondělí 26. října 1931 – rok IX

Zavolali v půl sedmé, hodinu před skončením noční služby.

Ricciardimu nevadilo, když na něj přišla řada s noční službou. Většinou to byly klidné hodiny a mohl je věnovat čtení či příjemnému pospávání na gauči, který byl v místnosti vedle jeho kanceláře. A stávalo se zřídkakdy, že byl z odpočinku či přemýšlení vyrušen klepáním policejní hlídky, jež žádala jeho zásah.

Ke zločinům sice dochází v noci, ale jsou odhaleny ráno. Proto nebezpečnou hodinou je ta, kdy denní světlo pozvedá závoj nad nočními hanebnostmi.

Ricciardi se právě opláchl u umyvadla na konci chodby, když uviděl Maiona, jak se belhá po schodišti.

„Komisaři, samozřejmě nemohli počkat, až nám skončí služba. Volal nějaký pán z Tonda v Capodimonte. Říkal, že tam je mlékařka s kozou, co brečí.“

Komisař se nad tím zamyslel a přitom si utíral ruce.

„Teď nás volají, i když brečí mlékařky? A pak, kdo vlastně brečí, ona nebo koza?“

Ještě zadýchaný Maione od výstupu po schodech rozpráhl ruce.

„Komisaři, vy si děláte legraci, ale tady lije jako z konve, a protože nám zbývá ještě hodina do konce služby, musíme v tom lijáku dojít až do Capodimonte. Je to vážná věc, vypadá to, že na tom monumentálním schodišti je mrtvé dítě. Našla ho právě ta žena, která scházela s kozou ze statku dolů, aby prodala mléko. Říkala, že je to její rajón, a tam uviděla nehybné dítě. Zatřásla jím, ale ono se nehýbalo. Tak požádala o pomoc v nejbližším domě a pán, co nám volal, byl jediný, kdo měl telefon. To snad není možný, nemohlo se to stát o dvě hodiny

později, aby se v dešti trmácel Cozzolino, který je mladý a horlivý, zatímco mě při troše vlhkosti berou záda a musím chodit celý zkřivený?“

Ricciardi už měl na sobě přšiplášť.

„Prostě stárneš. Nech toho a pojďme se podívat, o co jde. Třeba to je jen vtip, víš, že se lidem líbí policajti, kteří pobíhají sem a tam v dešti. Potom půjdeš domů a osušíš se.“

Cesta z policejního ředitelství na Capodimonte byla stejná, jakou chodil Ricciardi z práce domů. Pěkně dlouhá a v určitém bodě začala stoupat, až brala dech. Muselo se jít ulicí Toledo s jejími impozantními šlechtickými domy, přejít přes náměstí Carità a okolo kostela Svatého Ducha podél Národního muzea. Byla to taková dělicí čára mezi kopcem a údolím plným neprostupných uliček Španělské čtvrti, přístavu a čtvrti Sanità. Uliček kypících životem a bolestí, radostí a chudobou.

Ricciardi o tom stále přemýšlel, každé ráno a každý večer, když na sobě cítil podezíravé pohledy těch, kteří museli utajovat způsob, jakým si vydělávali na živobytí. Tato ulice prozrazovala o městě mnoho. Říkala vše.

A každým ročním obdobím se měnila. Nabízela žhavý obraz léta, kde pod sluncem hnila špína nebo voňavý obraz jara s prodavači ovoce a květin, kteří vystavovali své zboží na oči bohatým; nebo falešnou zimní pustinu s pochybnými obchody, které se před neutuchajícím ledovým větrem přemístily do přízemních prostorů podél ulice.

Ted' ve vlhkém podzimu byla ulice přerušována četnými potůčky stékajícími z postranních uliček, které přinášely odpadky a špínu z dalekého kopce do nedosažitelného moře.

Maione ve snaze uchránit si boty poskakoval, aby se vyhnul větším loužím.

„Zabije mě. Moje manželka mě zabije. Neumíte si představit, komisaři, jaká se z ní stane saň, když musí čistit boty od bláta

a špíny. Já jí říkám, ať to nechá být, že si je vyčistím sám. Ale ona ne, říká, že ona je manželka praporčíka a že tedy jeho boty musí čistit ona. Tak jí říkám, proč u toho dělá takový humbuk? A ona, že prý je sice vyčistí, ale že mám dávat větší pozor.“

Při chůzi se Maione snažil chránit sebe a Ricciardiho před deštěm velkým černým deštníkem. Komisař – jako obvykle – neměl klobouk a ani nevypadal, že by si počasí všímal. Maione tak snadno přešel na jiné téma:

„Já vám, komisaři, nerozumím. Neříkám deštník, i když po třech dnech deště by nebyl od věci, ale chápu, že to je otrava nosit ho s sebou. Ale proč si nechcete vzít alespoň klobouk?

Vy jste mladý, ale věřte mi, že až budete v mém věku, každá dešťová kapka se změní v bodnutí do hlavy.“

Ricciardi šel rychlým krokem, ruce měl v kapsách přšipláště a pohled upřený před sebe.

„Vždyť víš, že klobouk nesnáším. Bolí mě z něho hlava. Já pocházím z hor, zima a vlhko mně nevadí. Nedělej si o mě starosti. Raději se starej o tvé bolesti a aby sis neušpinil boty.“

Došli na místo, které Ricciardiho tížilo. Byl to most, jež Bourboni nechali postavit, aby se dalo dostat do Královského paláce, aniž by se muselo projít jednou z nejnebezpečnějších čtvrtí – Sanità. Z nějakého nevysvětlitelného důvodu se od té doby vysoký viadukt, most bez řeky, jehož pilíře se zabořovaly do uliček pod ním, stal místem sebevražd. To, čemu Ricciardi říkal Záležitost – bolestné prokletí vnímat poslední myšlenky zemřelých násilnou smrtí, ho u mostu nesnesitelně tížilo. Vždy tam byl alespoň jeden přízrak připravený podívat se na Ricciardiho, když okolo něj přecházel, a sdělit mu svá poslední slova, s kterými musel opustit tento svět z masa, kostí a krve. Takový pozdrav na rozloučenou pro jediného adresáta: pro něj.

Toho deštivého rána svým vnitřním pohledem zřetelně rozeznával dva dospívající, kteří stáli na okraji mostu a drželi

se za ruce. Mladík měl zlomený vaz a hlavu měl otočenou dozadu, jako by ji měl nasazenou obráceně. Šeptal: „*Bez tebe ne, bez tebe nikdy.*“

Dívka měla promáčkнутý hrudník a její tvář pádem prakticky zmizela. Z krvavého seskupení, ve které se změnil její obličej, zaznívala myšlenka: „*Nechci umřít, jsem mladá, nechci umřít.*“

Ricciardi se zamyslel nad tím, že láska možná způsobila více obětí než válka. Tedy vlastně bez *možná*.

Na stejném okraji, ale více vpředu byl starý tlustý muž s proraženou lebkou. Říkal: „*Nemůžu vám to vrátit, nemůžu.*“ Dluhy, pomyslel si komisař a zrychlil, přičemž za sebou nechal zadýchaného Maiona. Další nevyléčitelná nemoc. Bože, jak byl z toho unavený. Stále to samé, stále stejné věci.

Konečně dorazili do Tonda v Capodimonte, z kterého vedlo monumentální schodiště. Dostali se tam s nemalými potížemi, protože poslední část ulice se změnila v divokou řeku plnou větví a listů a museli jít proti proudu. Maione si už přestal dávat pozor na boty a nasadil ponurý a tichý výraz. Ricciardi měl před sebou ještě přízraky sebevrahů a byl ještě ponurejší.

U schodiště se shromáždil malý dav lidí. Clona z deštníků nedovolovala pohled na to, co bylo k vidění. Při příchodu Maiona, Ricciardiho a dvou policejních hlídek se sročení okamžitě rozptýlilo. Maione se ušklíbl:

„Jako obyčejně. Jak přijde policie, tak jediná věc silnější než zvědavost je strach z toho, aby se do toho někdo nezapletl.“

Ricciardi hned spatřil dítě sedící na kamenné lavici pod levým opěrným sloupem. Bylo malého vzrůstu, jeho nohy nedosahovaly na zem a bylo promočené. Z vlasů mu stékala voda a máčela ošuntělé oblečení, z kterého bylo patrné, že to bylo dítě ulice. Na nohou mělo dřeváky a jasně viditelné omrzliny. Fialové rty a pootevřené oči se dívaly do prázdna.

Ricciardi byl šokován rukama dítěte, byly volně složené v klíně jako dva mrtví ptáčci. Byly bílé, mnohem světlejší než pleť na nohou promodralých zimou. Na komisaře působily jako symbol kapitulace a nedůvěry. Instinktivně se kolem sebe rozhlédl a neviděl žádné stopy po přízraku. Takže dítě muselo zemřít bez násilí, možná zimou, hladem nebo nemocí. Opuštěné, pomyslel si, zanechané samo sobě, nečasu, násilí a samotě. Nemělo na vybranou.

Pokud něco nesnášel, tak to byly mrtvé děti. Pocit promarnění, odříkání a ztracených příležitostí. Ricciardi četl v nějaké knize na univerzitě, že úroveň národa a civilizace se pozná z toho, jak pečuje o děti. Toto město z toho tedy nevycházelo dobře.

Maione ho vytrhl z myšlenek: „Než jsme odešli z policejního ředitelství, nařídil jsem, aby zavolali do nemocnice jak pro soudního lékaře, tak pro vůz na odvoz těla. Budou tu každou chvíli. Táhle vzadu je mlékařka, ta s tou kozou na vodítku. Chcete s ní mluvit? U ní stojí majitel telefonu, ten pán s deštníkem. Řekl jsem mu, že ho nepotřebujeme, že může jít, ale on se nehnul z místa. Zavolám je sem?“

Mlékařka měla sklopené oči a pod šátkem uvázaným pod bradou se jí chvěly rty. Byla mladá, skoro dítě. Jednou rukou držela kozu na provaze, druhou rukou držela bandasku na mléko. Nesouvisle vyprávěla, zadržávajíc se zimou, strachem a rozpaky, že scházela opatrně po schodišti dolů, aby obešla svůj obvyklý okruh a prodala mléko, když sebou koza náhle trhla. Byl tam pes. Ležel na začátku poslední rampy schodiště a vrčel.

„Táhle je, vidíte ho? Když jsem se vrátila tady od pána, abych vás zavolala, přesunul se a potom zůstal stále tam.“

Asi dvacet metrů od sebe uviděl Ricciardi sedět nehybně jako socha psa na zadních nohou, pozorně je sledoval. Byl to takový oříšek, kterých se vídají desítky. Měl bílou srst s hnědými skvrnami, špičatý čumák a jedno ucho zvednuté.

Dívka pokračovala ve vyprávění. Nejdříve se snažila zjistit, jestli dítě spí nebo je mu zle, a pak běžela do nejbližšího domu a zavolala pana účetního Caputa, který byl jejím zákazníkem. Vyšňořený muž středního věku, nízké postavy a s brýlemi se zlatými obroučkami udělal krok dopředu a nadzvedl si klobouk.

„Komisaři, když dovolíte, jsem účetní Caputo Ferdinando. K vašim službám. Tady to děvče se jmenuje Caterina a chodí sem obden. Já snáším jen kozí mléko, to kravské mi vadí, je mi po něm špatně celý den. No a dnes ráno tady Caterina příběhla do domovního dvora a začla křičet: ‚Pomoc, poběžte, poběžte, na schodišti je dítě a nereaguje.‘ Já jsem se akorát vzbudil, byl jsem ještě v noční košili, běžel jsem k oknu...”

Maione našťavaně zasupěl: „Dobře, pane účetní, pojďme k věci. Nás, se vši úctou, nezajímá, jak spíte oblečený. Tak co se stalo, když jste šel dolů?”

„Ne, praporčíku. Copak bych šel dolů v noční košili a s čepcem na hlavě? Ne, řekl jsem tady děvčeti, které se jmenuje...”

„... Caterina, to jsme pochopili a tady policista, který se jmenuje Antonelli... to napsal i do záznamu.”

Účetní se dotčeně podíval na Maiona: „Co je, praporčíku, děláte si ze mne legraci? Já jsem chtěl být přesný kvůli vám. Zkrátka to děvče přišlo nahoru a já jsem zavolal na policejní ředitelství. To je vše.”

Ricciardi zatřásl rukou.

„Dobře, dobře, děkuji vám oběma. Policejní hlídka si zapsala vaše jména a adresy, kdybychom vás potřebovali, zavoláme vás. Ale nemyslí si. Můžete jít.”

Když zůstali sami, přiblížili se k mrtvému tělu. Ricciardi se divil, že touto dobou žádný příbuzný či známý tak malé dítě, které nepřišlo domů, ještě nehledá. Maione se shýbl a pozorně si prohlížel mrtvého.

„Komisaři, musíme zjistit, jestli toto dítě vůbec nějakou rodinu mělo. Oblečení vypadá vytažené z odpadků, podívejte se.

Kalhoty jsou tak široké, že provaz, který je drží v pase, musel být dvakrát omotaný. A košile je z pytloviny. Podívejte se na dřeváky, nechráněná chodidla v takové zimě. To bude kluk ulice bez domova, věřte mi. Bez přátel a bez rodiny.“

Ricciardi se otočil na psa, který polehával pár metrů od nich a nespouštěl je z očí.

„Možná rodinu ne. Ale alespoň jednoho kamaráda měl. Škoda, že nám nemůže nic říct. Ah, konečně se k nám blíží veřejné zdravotnictví. Teď se možná dozvíme něco více o smrti našeho malého samotáře.“

Kapitola třetí

Veřejné zdravotnictví ztělesňoval doktor Bruno Modo, který poskakoval ve vodě, přičemž se potýkal s náročným úkolem příliš se neumokřit a současně držet v ruce deštník, koženou brašnu a list papíru. Hned jak uviděl Ricciardiho a Maiona, bojovně se k nim vydal.

„Vy, no jo. Nebylo pochyb. Když volají brzy ráno, když si člověk akorát usuší kalhoty umokřené cestou do práce, potom se brodit dva kilometry v téhle proklaté řece, které říkáte ulice Nuova Capodimonte, kdo jiný to mohl být? Veselý Ricciardi a jeho hubený panoš, vznešený praporčík Maione. Praporčíku, nechcete už nechat těch jmenovitých žádostí? Čtete tady: Žádáme okamžitou přítomnost doktora Moda Bruna. Copak nějaký jiný doktor vám není dobrý? Musíte volat jenom mě?“

Maione naznačil uštěpačný úsměv:

„Ne, doktore. Věc se má tak, že tady komisař je spokojený, jen když jste tady vy. Má důvěru pouze ve vás. Když přijde ten mladý doktůrek, tak nějak z toho nemáme takový uspokojivý pocit. Jak zacházíte s mrtvolami vy, tak s nimi nezachází nikdo. Tak voláme vždy vás. Copak nejste rád, že nás vidíte?“

Modo se obrátil k Ricciardimu, mávaje naoko výhrušně fonogramem s předvoláním Moda:

„Já jenom čekám, až mi přijde váš fonogram. Ten, co bude říkat: Nalezení dva policisté roztrhaní na kousky fašisty. Kéž by! V tu chvíli se zapíšu do strany i já.“

Ricciardi nezměnil svůj výraz, ale bylo zřejmé, že se bavil.

„Nepřemýšleli jste vy dva někdy o tom, dát se na varieté? Komická předehra v Salónu Margherita, doktor a praporčík, tralala. Tak co, pustíme se do vyšetřování, ať můžeme ven z té

vody? Stejně na první pohled na mrtvém těle nevidím žádné stopy po násilí.“

Modo se zatvářil dotčeně:

„Aha, tak teď rozhoduješ ty, jestli jsou tam stopy násilí či nejsou. Když už jste mě sem přivolali a mám mokré spodky až po kolena, tak se na to pořádně podíváme. Kde je tělo? Ah, tady. Je to klučik, bude mu sedm osm let. Jaká škoda.“

Začal obcházet okolo dítěte, opatrně nadzvedl jeho oblečení a jemně se dotýkal jeho rukou a nohou. Ricciardi pozoroval psa, který se zvedl a měl nyní obě uši nahoru, jako kdyby čekal na zavolání. Nicméně to vypadalo, že vnímal Modovu jemnost, a přestože byl stále ve střehu, nepohnul se z místa.

Doktor kontroloval polohu mrtvého těla. Sehnul se, aby ohmatal chodidla a prohlédl si obličej. Dělal si poznámky na zadní stranu fonogramu. Maione zatím nad doktorem držel deštník a snažil se odhadnout jeho rychlé pohyby.

Nakonec se Modo přiblížil k Ricciardimu, přičemž si utíral ruce do kapesníku.

„Tak, mrtvola je ztuhlá a studená, podle mě zemřel včera večer nebo v noci. Máš pravdu, nejsou na těle patrné známky násilí, alespoň ne smrtelné. Staré modřiny, nějaké to škrábnutí, ale nic, co by souviselo se smrtí. Sedí, protože je opřený o zeď, jinak by býval spadl. Podle mne mu je sedm let, ale mohlo by mu být i více. Tyto děti jedí velmi málo, jsou neduživé a zůstanou pár velikostí pozadu oproti jejich věku. Může mu být třeba deset či dvanáct. To budeš muset odhalit ty.“

Ricciardi se ho zeptal: „Jsi si jistý hodinou smrti?“

Modo pokrčil rameny.

„V této zimě a v tomto dešti si člověk nemůže být jistý. Rohovka je už matná, zakalená a myslím, že po stranách zornice je černo. Hypostaze, tedy červené skvrny z překrvení můžeš vidět na pravé straně krku, pravém ušním boltci, pod stehny

a na nohou jako punčocháče. Vidíš? Když zatlačím na kůži, prsty nezbělají. Mrtvola zůstala v této pozici dlouho.“

„A příčina smrti? Žádné násilí, dobře. Ale jak zemřelo?“

Modo se díval na dítě a chvíli mlčel.

„To ti neumím říct. Vypadá to na obyčejnou zástavu srdce. Říkal jsem ti, že tyto děti jsou slabé a podvyživené. Každé nachlazení se změnilo v zápal plic. Nemají léky, nikdo se o ně nestará. Je to už třetí případ tento měsíc. Jedno dítě našli na nádraží, mělo tak vystouplá žebra, že se na něm dala studovat kostra, aniž by se muselo otevřít tělo. Další, v Sant'Eframu, bylo tak vyhladovělé, že spadlo uprostřed ulice a přejelo po něm auto, jako by to byl uzlíček hadrů. Je to hrozné, já vím. Ale to je jen jeden z efektů chudoby tohoto města, které je v očekávání zářivé budoucnosti.“

Maione potřásl hlavou.

„Mně tyto děti působí takový smutek, doktore. Dříve si každá rodina jedno takové dítě brala a říkali jim děti Panny Marie. A zacházelo se s nimi i lépe než s ostatními. Říkalo se, že přinášejí štěstí. Ale teď v téhle obrovské bídě, kdo si může dovolit živit dalšího jedlíka?“

Modo si nenechal ujít příležitost a přešel na své oblíbené téma:

„Ale neříkají všichni, že žijeme v dokonalé vlasti? Čtete noviny, praporčíku, a dočtete se o oslavách, recepcích, spuštění lodí a vojenských přehlídkách. O návštěvách princů a králů, o jásajícím a tleskajícím davu. Ale vy, já a tady náš přítel Ricciardi víme dobře, že je všechno jinak. Že neznámé děti, jako je toto, umírají na ulici hladem.“

Ricciardi zvedl ruku.

„Smilování, Bruno. Prosím tě, dnes ráno bez politiky. Jsem vyřízený. Velkou část noční služby jsem strávil vyplňováním protokolů a tento režim a byrokracie mě štvou víc než tebe. Ale myslím, že díky té tvé posedlosti fašisty a Mussolinim se dostaneš do problémů, vážných problémů.“

Modo si projel rukou husté, bílé vlasy a nasadil si klobouk. „No a co? Myslíš, že v mém věku mám strach říct, co si myslím? Po tom všem, co jsem ve válce udělal pro vlast? Odpovím ti, jako odpovídají oni. Je mi to jedno!“

Ricciardi potřásl hlavou.

„Nechápeš to. Tedy spíše děláš, že to nechápeš. Lidé jako ty dělají pro lid mnoho. Jsi nejlepší doktor, kterého znám. A nejen proto, že tomu rozumíš a jsi dobrý, ale máš soucit. Předtím jsem tě pozoroval, jak jsi zkoumal mrtvolu toho ubohého chlapce. Dělal jsi to s úctou, jako by byl ještě živý. Myslíš, že by pro něj, pro nás bylo lepší, kdyby člověk jako ty, kterých je tak málo, zmizel z oběhu kvůli nějaké větě, či dokonce jednomu slovu vyslovenému na špatném místě ve špatné chvíli? Není lepší snažit se měnit věci den po dni?“

Maione dodal zpod deštníku:

„Komisař má pravdu, doktore. Já ale teď musím splnit mou povinnost a udat vás. Za pět minut jdu na to. Tak vás pošlou do vyhnanství na teplé a suché místo, a ještě vám tím prokážu i laskavost.“

Modo vyprskl smíchy a kývl na dva zřízence z márnice, kteří přišli s ním.

„Nedá se nic dělat, a já hlupák stále zkouším vést vážný rozhovor s policajtem. To je, jako bych mluvil k páru volů, s jediným rozdílem, že ti by přinejmenším dělali, že mě poslouchají, a nedělali by hloupé vtipy. No dobře, tak já jdu do pitevny, kde se mrtví alespoň nesnaží být vtipní. A pošlu toto ubohé dítě na hřbitov, aby alespoň ono našlo pokoje.“

Děšť byl jemný, vypadal jako mlha. Zřízenci naložili mrtvé tělo, přičemž měli mírné potíže s natažením ztuhlých kloubů. Ricciardi je viděl odcházet směrem ke kočáru taženému starým, černým koněm, celým lesklým od deště. Hlava dítěte se pohupovala a podél krku mu stekl potůček vody. Ricciardi si bezděčně vybavil v paměti jehňátko, s kterým si jako malý

hrával. Správce hospodářství ho obětoval na velikonoční oběd. Stejně se pohupující hlava, stejná něžná šije. Dvě bezbranná stvoření. Dvě oběti.

Do strašidelné atmosféry zahalené smrtí a mlhou pes jednou krátce zavyl. Ricciardimu přeběhl mráz po zádech.

Najednou zavolal na Moda, který odcházel společně se zřízenci.

„Bruno, poslouchej, musíš mi udělat jednu laskavost. Neodvážejte ho na hřbitov. Vezmi ho na pitvu. Chci vědět přesně, na co zemřelo.“

Modo se na něj překvapeně podíval.

„Jak na co zemřelo? Řekl jsem ti to, na srdeční zástavu. Tyto děti prakticky nemají imunitní systém, mohlo zemřít na cokoliv. Proč do něj chceš ještě vrtat? A pak, neumíš si ani představit, kolik toho na mě v nemocnici čeká! V tomhle počasí dva z pěti kolegů jsou nemocní a přichází neustále lidé se záněty průdušek, zápalý plic, pohmožděninami od pádů a nehod.“

Ricciardi mu položil ruku na rameno:

„Prosím tě, Bruno. Nikdy po tobě nic nechci. Udělej to pro mě, osobní laskavost.“

Modo zabručel:

„To není pravda, že po mně nikdy nic nechceš. Abych byl přesný, jsi neskutečný otrava. Ale dobře. Prokážu ti tuto laskavost. Ale nezapomeň, že mám u tebe taky jednu.“

Ricciardi se ušklíbl, což vzdáleně připomínalo úsměv.

„Dobře, máš to u mě. Když dostanu na stůl zatykač na tebe, půjdu pro tebe oklikou, obejdu celé město, abys měl čas navštívit naposledy nevěstinec, kam se chodíš rád bavit.“

Doktor se zasmál.

„Víš, že dívky v tomto městě beze mne nemůžou žít, co? Kluci, zastavte se, změna adresy. Doneste to dítě na pitevnu. Je to můj klient.“

Když kočár odjel, Maione se přiblížil k Ricciardimu.